

tallet indenfor den norske Arbejderkommission, har man ligeledes, under udpræget socialistisk Indflydelse, taget ensidigt Standpunkt for Arbejdernes Andel i Bedrifternes Ledelse.

Dette har selvfølgelig sin bestemte Aarsag, og Grunden er simpelt hen den, at Socialdemokratiet i disse Lande mener, at Bedriftsraadene først og fremmest skal være saaledes byggede, at de bliver et rimeligt Gennemgangsled til den fuldstændige Socialisering af det industrielle Erhvervslev. Ud fra denne Tankegang kan man i nogen Maade forstaa, at man dér har skuddt Spørgsmaalet om Arbejdernes Andel i Bedrifternes Udbytte ud, idet dette Spørgsmaal i Virkeligheden hviler paa en anden Tankegang, nemlig den, at der skal være Sikkerhed for, at Arbejderne faar det fulde Udbytte af deres Arbejde, og at der tillige gennem et saadant System bevares den Fordel, der menes at være ved det private Initiativ.

Jeg beklager meget, hvis Socialdemokratiets og de danske Fagorganisationers Stilling betyder, at man definitivt har brudt Broen af mellem sig og Udbyttedelings-tanken, fordi denne Tanke til syvende og sidst kun er den anden Side af det, som vi maa sige er Hovedsagen i denne Forbindelse, nemlig at faa Arbejderne opdraget til økonomisk Selvvirksomhed. Bedriftsraadstanken er i Virkeligheden en syndikalistisk Tanke. Derimod kan man sige, at Bedriftsraadstanken i Forbindelse med Udbyttedelings-tanken er i Slægt med den Andelstank, som ogsaa det danske Socialdemokrati saa tidt har prist og med Rette, fordi Andelsprincippet i sig selv ogsaa indeholder de Momenter, der kan føre til en Revolutionering af det økonomiske Liv.

Ved Siden af Tanken om Arbejdernes Andel i Bedriftsledelsen lever derude i Europa stadig Udbyttedelings-tanken. I Frankrig er der i 1917 gennemført en interessant Lov, der søger at forene Arbejdernes Andel i Udbyttet med Arbejdernes Andel i Bedriftsledelsen. I England, hvor man ad Frivillighedens Vej har gennemført Arbejdernes Andel i Bedrifternes Ledelse, er der stadig Kræfter i Bevægelse for ad Frivillighedens Vej at gennemføre Udbyttedelingen i Industrien. Jeg kan saaledes nævne, at der i England i dette Øjeblik er mellem 200 og 300 Firmaer, som har skabt et System for Udbyttedeling, Firmaer, som dog rummer tilsammen $\frac{1}{4}$ Million Arbejdere.

Det var meget interessant, at man forleden Dag her i Tinget hørte en saa udpræget Repræsentant for Storindustrien

som det ærede Medlem Hr. Drachmann udtale, at efter hans Opfattelse vilde Socialisering, hvor Andel i Ledelse og Udbytte gives til Arbejderne, være et Problem, vi ikke kom uden om at diskutere. Det ærede Medlem har Ret. Det er et Problem, man ikke kommer uden om at diskutere. Men det er urigtigt, naar det ærede Medlem fortsatte: Andel i Ledelsen maa afvises, forsaavidt denne Andel i Ledelsen gaar op i de højere Felter for vedkommende Virksomhed! Det er den Tanke, som man ogsaa møder i flere andre Landes Arbejdsgiverkredse; og som kan udtrykkes saadan, at man ikke vil finde sig i, at Arbejderne blander sig i de Forhold, som alene angaar Arbejdsgiverne. Jeg tror, det vilde være kløgt af Arbejdsgiverne, hvis man stillede Spørgsmaalet op paa en anden Maade, nemlig alene ud fra det Synspunkt: Hvilke Former vil give den størst mulige Garanti for, at det nuværende Anarki i Forholdet mellem Arbejdere og Arbejdsgivere bliver afløst af et virkeligt Samarbejde? Det er en af de Ting, man maa beklage, at man aldrig ser dette Spørgsmaal behandlet af de danske Arbejdsgivere som andet end et ubehageligt og uberettiget Spørgsmaal, der rejses fra Arbejdernes Side, medens man derimod i Arbejdsgiverkredse i England Gang paa Gang kan se dette Spørgsmaal behandlet ud fra andre Synspunkter, ikke som et Spørgsmaal, der alene er et socialt Spørgsmaal, men først og fremmest som det, det i Virkeligheden er, et Produktions-spørgsmaal.

Det er betegnende — sikkert for engelske Arbejdsgivere i det hele taget —, at de i England allerede under Krigen forstod, at dette var et Spørgsmaal, der maatte løses, ikke alene af Hensyn til Arbejderne — for engelske Arbejdsgivere er vist ikke mere blødsødne end andre Arbejdsgivere —, men af Hensyn til engelsk Erhvervslev og industrielt Liv. De forstod, at det Land, der først fik sine Arbejderforhold ind i et nyt Spor, som gav Mulighed for et Samarbejde mellem de forskellige Faktorer i Industrien, vilde blive det sejrende paa det industrielle Omraade i de Aar, der kommer.

Nu er Stedet her selvfølgelig ikke til at gaa i Detailler med Hensyn til alle disse Spørgsmaal. Men jeg vil gerne rette det Spørgsmaal til den højttærede Regering, om Regeringen har en Mening om disse Ting, om Regeringen har en Villie til at lede disse Forhold ind i et nyt Spor og anerkender, at det netop af Hensyn til vor Industri, vor Produktions Stilling i den kommende Tid vil være nødvendigt, at Arbejderne